

koonnut Henrik Saari

Ryhti-kuntayhteistyöryhmä

4.2.2025

Asianumero

Julkinen

Kokousaika 4.2.2025 klo 9-12

Ryhti-kuntayhteistyöryhmän 3. kokouksen muistio

Kokous järjestettiin etänä Teams-yhteydellä.

Osallistujat

Kaleva Latvala, puheenjohtaja, Turun kaupunki
Henrik Saari, sihteeri, Suomen ympäristökeskus
Päivi Malmi, Suomen ympäristökeskus
Seija Lonka, Suomen ympäristökeskus
Teemu Pekkanen, Suomen ympäristökeskus
Tiina Hartman, Kuntaliitto
Anne Jarva, Kuntaliitto
Paula Mäenpää, Kuntaliitto
Jarkko Aaltonen, Tampereen kaupunki
Pia Hastio, Tampereen kaupunki
Mika Järvelä, Lahden kaupunki
Virpi Lindvall, Paimion kaupunki
Rita Pihlaja, Lohjan kaupunki
Joni Rytönen, Rääkkylän kunta ja Tohmajärven kunta
Laura Suurjävi, Turun kaupunki
Reetta-Mari Tammela, Inarin kunta
Antti Varkemaa, Helsingin kaupunki
Antti Vasanen, Varsinais-Suomen liitto
Maarit Pimiä, Lappeenrannan kaupunki (liittyi klo 9.38)

1. Kokouksen avaus, osallistujien todentaminen ja käytännöt kokouksissa

Kokous avattiin klo 9.03. Puheenjohtaja esitteli kokouskäytännöt. Asialistan eri kohdissa on jatkossa esitetty aikavaraus aiheelle. Siitä voidaan kuitenkin perustellusti poiketa. Teamsin Polls-toiminnallisuutta hyödynnetään koko ryhmän näkemyksen selvittämiseksi. Kokousten aikana hyödynnetään kädennostoja puheenvuorojen pyytämiseksi sekä Teamsin chattia, johon tullessiin kysymyksiin etsitään vastaukset viimeistään kokouksen jälkeen.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin marraskuun kokouksen muistio. Muistio on julkaistu myös ryhti.syke.fi-sivustolla.

3. Katsaus Ryhti-järjestelmän kehitystyön edistymiseen, Päivi Malmi, Syke
Päivi Malmi piti katsauksen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) kehitykseen ja käyttöönottojen tilanteeseen.

Verohallinto on ottanut Ryhti-järjestelmän käyttöön kiinteistöverotuksen tuotantokäytössä. Ryhdin avoimia tietopalveluita on viety tuotantoympäristöön, mutta niiden julkistus tapahtuu vaiheittain noin seuraavan kuukauden aikana. Avoimia palveluita ovat karttapalvelu sekä paikkatietorajapinnat osoitteista, rakennuksista sekä voimassa olevista kaavoista. Luokitteluun osallistuneilla kunnilla sekä VOOKA-kunnilla on mahdollisuus ensimmäiseksi kommentoida palveluita ja niissä olevia aineistoja. Kaikkea tietoa ei jaeta avoimissa palveluissa.

Vuonna 2025 kehitetään mm. Ryhti-palvelun yksityiselle sektorille tarkoitettuja tietopalveluita sekä ilmastaselvityksen tallennusta. Alueidenkäyttölaista ennakoidaan tulevan muutostarpeita Ryhti-järjestelmän toteutukseen sekä kuntapuolen järjestelmiin.

Keskusteltiin tietomalleista, tietojen luokittelusta ja tiedoista, joihin liittyy turvallisuusnäkökulmia. Tietomalleihin mahdollisesti jatkossa tehtävät muutokset tapahtuvat yhteentoimivuustyön muutostenhallintamallin mukaisesti.

Keskusteltiin rakennustietoihin liittyvistä esteettömyystiedoista. Ryhmässä tuotiin esille huoli, että tietojen toimittaminen voisi tuottaa lisätyötä kunnalle. Oletuksena kuitenkin on, että tiedot tulisivat luvanhakijalta kunnalle.

4. Pian julkistettavan Ryhti-karttapalvelun esittely, Seija Lonka, Syke
Seija Lonka esitteli Ryhti-karttapalvelua, joka julkaistaan helmi-maaliskuun vaihteessa. Palvelu sisältää alussa Pohjois- ja Etelä-Savon kaavahakemiston sekä rakennustiedot koko Suomesta. Tietomallimuotoiset kaavat eivät vielä sisälly ensimmäiseen julkaisuun, vaan ne lisätään karttapalveluun myöhemmässä vaiheessa.

Keskusteltiin rakennuskohteista ja pohjakartta-aineistoista.

5. Yhteisrekisterinpitäjäyys ja rekisteröityjen pyynnöt tietojen korjauksiin, Päivi Malmi, Syke
Päivi Malmi alusti Ryhti-järjestelmää koskevasta Syken, kuntien ja maakuntien liittojen yhteisrekisterinpitäjäydestä, josta on määritelty laissa rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (4. §). Laissa työnjako on määritelty tarkasti, joten tarkoituksena ei ole tehdä erillistä yhteisrekisterinpitäjäsopimusta.

Syke vastaa mm. tietojen luovuttamisesta tietovarannoista, tietosuoja-asetuksen informointivelvollisuudesta sekä rekisteröidyn oikeudesta saada pääsy omiin tietoihinsa. Kuntien ja maakuntien vastuulle jää tietojen oikaisu ja poisto. Syke toimii yhteyspisteenä, joka välittää pyynnön kuntaan tai maakuntaan.

On tärkeää, että kunnissa ja maakunnissa merkitään Ryhtiin siirrettäviin liitteisiin tieto siitä, sisältääkö liite henkilötietoa vai ei. Lisäksi pitää samalla varmistaa, ettei Ryhtiin kulkeudu arkaluonteista tietoa esimerkiksi vapaakentissä.

Jäsenet toivat esille, että dokumenttien ns. mustaaminen ja muuttaminen tuottaisi lisätyötä. Esitettiin, että lisätyötä tulisi korvata rahallisesti kunnille. Todettiin, että tietojen merkitseminen tapahtuu yksinkertaisemmin koodistojen avulla eikä tietojen peittämistä tarvita. Tavoitteena saada nämäkin tiedot alkuperäiseltä hakijalta. Henkilötietosisällön merkitsemistä suunnitelmiin kannattaisi testata kumppanitestaushankkeissa.

Nostettiin esille, että olisi hyvä, jos verohallinto ottaisi myös sitovan tonttijaon tiedot Ryhti-järjestelmästä. Syke on käynyt keskusteluja tästä verohallinnon kanssa ja käyttänyt apuna Espoon toimittamaa havainnollistavaa aineistoa.

Yhteentoimivuusalustalta haluttaisiin tulostaa tietomalleja paperille. Tällä hetkellä tietomallia ei saa tallennettua riittävän tarkkana kuvana. Kuntien kannattaa esittää toive DVV:lle.

6. Keskustelu (40 min)

a. Kuntien valmius tuottaa tietomallimuotoisia rakennusjärjestyksiä Ryhdissä on nykyisellään valmius ottaa vastaan PDF-muotoisia rakennusjärjestyksiä rajapinnan tai käyttöliittymän kautta. Uudet rakennusjärjestykset pitää toimittaa Ryhti-järjestelmään viimeistään 1.1.2029 alkaen.

Ehdotus rakennusjärjestyksen tietomalliksi laadittiin Kuntaliiton käynnistämässä työssä vuosina 2021-2022. Ryhmä kertoi, ettei tietomallimuotoisten rakennusjärjestysten laatimista ole vielä edistetty kunnissa. Tosin esimerkiksi Vantaa on ollut kiinnostunut tietomallimuotoisen rakennusjärjestyksen tekemisestä. Rakennusjärjestyksen sisältömuutoksien toteutus on vienyt toistaiseksi resurssit. Tarve tietomallimuotoiselle rakennusjärjestykselle kumpuaa siitä, että esimerkiksi karttapalvelussa pystyttäisiin esittämään kaavatilanne ja rakennuspaikkaa koskevat rakennusjärjestyksen määräykset yhtä aikaa.

Ryhti-työssä joudutaan priorisoimaan, mitä kehitetään. Tultiin lopputulokseen, ettei tietomallimuotoista rakennusjärjestystä lähdetä toteuttamaan tänä vuonna Ryhti-järjestelmään. Toteutus voisi ajoittua kuntien siirtymäajan loppupuolelle. Tietomallimuotoinen rakennusjärjestys vaatisi ensin pilottiprojektia.

b. **Jatkokeskustelu ja Polls-kysely kansallisen maastotietokannan (KMTK) tietojen hyödyntämisestä**

Maanmittauslaitos on rakentamassa yhteyttä, jonka kautta MML saisi rakennusten geometriat Ryhdistä. Geometriatiedot tulevat rakennustietojen mukana toimitettavista geometriatiedoista. Muun muassa puolustusvoimat ja pelastussektori ovat olleet kiinnostuneita tiedoista. Keskusteltiin siitä, ovatko kunnat kiinnostuneita tiedoista. Ryhmän jäsenet vastasivat näin: Kyllä 23 % (3), Ei 7 % (1), En osaa sanoa 69 % (9).

Tuotiin esille, että KMTK-tiedot voisivat olla apuna yhtenä tarkistustyökaluna selvittelytilanteissa. Kaikkia tietoja ei välttämättä aina haluta, koska ne voivat tuottaa ylimääräistä työtä. Kerrottiin, että sellainen mittauskäynteihin perustuva tieto kiinnostaisi, mitä Maanmittauslaitoksella on, mutta mikä puuttuu kunnilta. Myös tieto alle 30 neliöisestä rakennuksista kiinnostaisi kunnissa. Tekoäly saattaa tuoda tietojen hyödyntämiseen uusia mahdollisuuksia.

7. Muut aiheet

Kumppanitestauksen eteneminen

Käytiin läpi Ryhti-kumppanitestauksen tilanne. Osa hankkeista on päättymässä keväällä 2025.

Loppuvuodesta 2024 toteutetun ympäristöministeriön avustuskierroksen päätökset eivät ole vielä tiedossa. Kaleva Latvala avasi Turun hankkeen tilannetta. Vuoden 2025 aikana järjestetään demokahveja, joissa esitellään konkreettisia tuloksia kumppanitestaushankkeista.

8. Kokouksen yhteenveto ja seuraavat kokousajat

Todettiin, että muistio tulee kuntayhteistyöryhmän Teams-kanavalle ja myöhemmin

kuntayhteistyöryhmän verkkosivulle. Seuraavat kokousajat ovat tiistai 25.3.2025, tiistai 27.5.2025, keskiviikko 27.8.2025 ja torstai 13.11.2025.

Vastaanottajat

